

АГРОВОЛЬТАІКА: ДОПОМОГА ФЕРМЕРАМ І КЛІМАТУ

[ВДЕ, Сільське господарство](#)

[ВДЕ, Сільське господарство](#)

Згідно зі звітом, опублікованим 29 серпня 2024 року аналітичним центром Ember, Центральна Європа може виробляти до 191 ТВт-год електроенергії на рік з сонячних панелей, встановлених на сільськогосподарських угіддях. Це більше, ніж загальне споживання електроенергії Польщею у 2022 році.

Комбінація сонячних панелей і сільськогосподарської діяльності відома як агровольтаїка або agri-PV. Незважаючи на те, що ця практика дуже розвинена в Японії з приблизно 2000 агровольтаїчними установками по всьому архіпелагу, вона залишається маргіальною у Європі.

Згідно зі звітом Європейської Комісії за 2023 рік, Європа має потенціал для 1000 ГВт агро-PV-потужностей. Для порівняння, сонячна стратегія ЄС націлена на 590 ГВт усіх сонячних фотоелектричних потужностей до 2030 року.

Звіт Ember рекомендує стратегію, яка допоможе розбудувати потенціал агроенергетики у Центральній Європі. Згідно з цим звітом, розгортання лише 9% розрахованого потенціалу agri-PV може покрити потреби в електроенергії для сільського господарства та харчової промисловості в Центральній Європі.

Розгортання сонячних панелей і вирощування сільськогосподарських культур на одній ділянці може стати рішенням для збільшення відновлюваної електроенергії у Чехії, Угорщині, Польщі та Словаччині, досягнувши еквівалента 68% сьогоденного попиту на енергію в цих країнах. Ember припускає, що 180 ГВт сонячних панелей можуть бути встановлені на сільськогосподарських угіддях у країнах Центральної Європи. Це втричі перевищує заплановану потужність до 2030 року, визначену в проєктах національних енергетичних планів, і в 7 разів перевищує загальну встановлену потужність у всіх цих країнах на сьогодні.

У Польщі тематичне дослідження щодо поєднання агроенергетики з вирощуванням пшениці показує, що доходи на гектар можуть бути у 12 разів вищими, ніж доходи лише від урожаю пшениці, з потенційним річним прибутком у розмірі 1268 євро на гектар від комбінованих продажів електроенергії та пшениці. Це різко контрастує із традиційним виробництвом пшениці, яке, за оцінками, у 2024 році принесе чисті збитки.

У той час, коли екологічні неурядові організації засуджують відсутність амбіцій держав-членів Центральної та Східної Європи у своїх національних енергетичних і кліматичних планах, агровольтаїка може запропонувати цим країнам додаткові можливості декарбонізації.

Однак деякі країни цього регіону, включно з Угорщиною, Польщею та Словаччиною, досі не мають нормативно-правових актів щодо агроенергетики. На противагу цьому, Західна Європа, де існує політика спільного використання землі для сільського господарства та виробництва електроенергії без втрати сільськогосподарських субсидій, може похвалитися 200 такими проєктами.

У Центральній та Східній Європі потрібне спеціальне законодавство. В іншому випадку фермери будуть зобов'язані перетворити використання своєї землі на промислове або комерційне використання, якщо вони захочуть встановити сонячні панелі. Як власники, фермери видалятимуть землю з виробництва продуктів харчування і втрачатимуть сільськогосподарські субсидії зі Спільної сільськогосподарської політики, які є основним джерелом доходу для фермерів.

Плюси і мінуси агровольтаїки

Agri-PV має екологічні, сільськогосподарські та економічні переваги:

- розгортання сонячних панелей над посівами може забезпечити тінь і виробляти енергію, водночас дозволяючи використовувати сільськогосподарські угіддя. Такі системи також можуть збирати дощову воду і перерозподіляти її протягом дня;
- Agri-PV може забезпечити фермерам регулярний дохід від виробництва та перепродажу електроенергії. Якщо ж фермери не зможуть отримувати прямий дохід, то вони матимуть змогу здати свою землю в оренду або зробити свої ферми самодостатніми за рахунок енергії.

Утім, є й мінуси:

- агровольтаїка підходить не для всіх видів сільськогосподарського виробництва. Наприклад, деякі сорти фруктів і овочів потребують необмеженого доступу до сонячного світла;
- встановлення сонячних панелей посеред полів, через які проходить сільськогосподарська техніка, підвищує ризик аварій та пошкодження обладнання;
- існує можливість того, що фермери відмовляться від сільськогосподарського виробництва і житимуть виключно за рахунок продажу електроенергії, на виробництво якої йде менше часу і яка забезпечує більш стабільний дохід.

Детальніша інформація:

- [Новина на сайті Euractiv](#)
- [Новина на сайті Euronews](#)